

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Αθήνα, 21/11/2024

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ**

Αριθμός απόφασης: 3098

ΤΜΗΜΑ : Α5 Επανεξέτασης
Ταχ. Δ/νση : ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ 8
Ταχ. Κώδικας : 10440 - ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο : 2131312347-367
E-mail : ded.ath@aade.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 63 του ν. 4987/2022 (ΦΕΚ Α' 206),

β. Του άρθρου 72 του Ν. 5104/2024 «Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 58)

γ. Του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 Απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «*Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)*».

δ. Της ΠΟΛ 1064/12.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

ε. Της με αριθμό Α.1165/22.11.2022 απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) με θέμα «*Υποβολή ενδικοφανών προσφυγών και αιτημάτων αναστολής του άρθρου 63 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4987/2022), αποκλειστικά ψηφιακά μέσω διαδικτύου από το δικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε.*» (ΦΕΚ Β' 6009)».

2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την υπ' αριθμ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30-8-2016 (ΦΕΚ 2759/Τ.Β'/01-09-2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «*Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής*».

4. Την με ημερομηνία κατάθεσης 23/06/2024 και με αριθμό πρωτοκόλλου .....ηλεκτρονικώς υποβληθείσα ενδικοφανή προσφυγή του ..... **ΑΦΜ:** .....**κατοίκου** .....κατά της σιωπηρής απόρριψης του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αγίου Νικολάου επί της από 26.02.2024 και κατ' αρ. ....του Κ.Φ.Δ. αίτησης ακύρωσης πράξης προσδιορισμού φόρου μεταβίβασης ακινήτου και επιστροφής φόρου μεταβίβασης ακινήτου της από 17.03.2021 και της υπ' άρ.....δήλωσης ΦΜΑ και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.
5. Την έκθεση αιτιολογημένων απόψεων της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Αγίου Νικολάου.
6. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α5 όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της με ημερομηνία κατάθεσης 23-06-2024 και με αριθμό πρωτοκόλλου .....ηλεκτρονικώς υποβληθείσας ενδικοφανούς προσφυγής του .....**ΑΦΜ:** .....και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Στις 17.03.2021 υποβλήθηκε στη Δ.Ο.Υ. Αγίου Νικολάου η υπ' αρ. ....δήλωση Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων (ΦΜΑ) με αγοραστή τον προσφεύγοντα ..... και πωλητή την .....προκειμένου να προβεί στην αγορά μιας εξοχικής κατοικίας στην Ιεράπετρα. Το ακίνητο ήταν ένα αγροτεμάχιο εκτάσεως 12.908,59 τ.μ. εντός του οποίου έχουν ανεγερθεί δυο διώροφες μονοκατοικίες. Βάσει της ως άνω δήλωσης καταβλήθηκε ο αναλογούν φόρος ποσού 18.540,00€.

Στις 08-03-2022 ο προσφεύγων έλαβε γνώση της υπ' αρ. ....Απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου ..... βάσει της οποίας ρυθμίζεται προσωρινά η κατάσταση του ακινήτου και απαγορεύεται στην πωλήτρια οποιαδήποτε νομική μεταβολή του ακινήτου έκτασης 12.908,59 τ.μ. που βρίσκεται στη περιοχή....., προσωρινά και μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης λόγω ασφαλιστικών μέτρων. Σύμφωνα με την παραπάνω απόφαση το ακίνητο αποκτήθηκε αιτία δωρεάς από την πωλήτρια .....από τον σύζυγό της .....-αμφότεροι κάτοικοι .....- ο οποίος είχε κηρυχθεί σε πτώχευση. Συγκεκριμένα στο φύλλο 3 της ως άνω απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου ..... αναφέρεται:

«...Πιθανολογήθηκε επομένως ότι η ως άνω μεταβίβαση .....) έγινε εντός του ύποπτου χρόνου σύμφωνα με τον ρωσικό πτωχευτικό κώδικα, δηλαδή εντός τριών ετών από την έγκριση της αίτησης να κηρυχθεί ο οφειλέτης .....πτωχός και για το λόγο αυτό ο σύνδικος άσκησε αίτηση ενώπιον του Πρωτοδικείου Διαιτησίας της ..... για την ακύρωση της ως άνω

δικαιοπραξίας και την επιστροφή του ανωτέρω περιουσιακού στοιχείου στην πτωχευτική περιουσία, η οποία έγινε δεκτή με την από 28-12-20 απόφαση του ως άνω Δικαστηρίου».

Ο προσφεύγων έλαβε γνώση των παραπάνω στις 08-03-2022 ως προκύπτει από το Πιστοποιητικό Εγγραφής Απόφασης Ασφαλιστικών Μέτρων του Υποθηκοφυλακείου Ιεράπετρας το οποίο συνυποβάλλει.

Ακολούθως, στις **18-10-2022** ο προσφεύγων υπέβαλλε τροποποιητική δήλωση με την οποία αιτήθηκε την ανάκληση της υπ' αρ. ....αρχικής δήλωσης Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων (ΦΜΑ) και την επιστροφή του καταβληθέντος φόρου λόγω μη υπογραφής του συμβολαίου μέχρι εκείνη την ημερομηνία.

Η Δ.Ο.Υ. απέρριψε σιωπηρά την από 18/10/2022 τροποποιητική Δήλωση Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων και την επιστροφή του καταβληθέντος φόρου ποσού 18.540,00€ λόγω παρέλευσης ενός έτους από την καταβολή του σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν.1587/1950.

Ο προσφεύγων με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή ζητά την ακύρωση της σιωπηρής απόρριψης περί επιστροφής του καταβληθέντος φόρου μεταβίβασης ακινήτου, λόγω ματαίωσης της υπογραφής του συμβολαίου, προβάλλοντας πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης (αρ. 74 Ν. 5104/2024).

Επειδή, ο προσφεύγων, είχε υποβάλλει την υπ' αριθμό .....ενδικοφανή προσφυγή η οποία βάσει της με αριθμό .....Απόφασης της ΔΕΔ απορρίφθηκε ως **απαράδεκτη** λόγω της εκπρόθεσμης υποβολής της και **δεν εξετάστηκε ως προς την ουσία της**. Στην ίδια απόφαση αναφέρεται ότι το αίτημα του προσφεύγοντος θα μπορούσε να εξεταστεί και επί της ουσίας στα πλαίσια του άρθρου 63B του Ν. 4174/2013 (πλέον αρ. 74 Ν. 5104/2024), ώστε να διαπιστωθεί αν αφορά πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης.

Επειδή, στις από 28/06/24 απόψεις της φορολογικής αρχής αναφέρεται ότι «...δεν υπάρχει πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης του προσφεύγοντος, αφού το δικαίωμά του για επιστροφή του φόρου μεταβίβασης έχει ήδη παραγραφεί».

Επειδή, στο άρθρο 74 του Ν. 5104/2024 (πρώην αρ. 63B του Κ.Φ.Δ.) αναφέρεται ότι:

1. Άμεσος προσδιορισμός φόρου ή πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου **δύνανται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί,** κατά περίπτωση, με τη διαδικασία του παρόντος, για έναν από τους εξής λόγους:

- α) για πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης,
β) για αριθμητικό ή υπολογιστικό λάθος.

2. Για την ακύρωση ή τροποποίηση υποβάλλεται αίτηση του φορολογούμενου μέσα σε προθεσμία τριών (3) ετών από την κοινοποίηση της πράξης ή, σε περίπτωση άμεσου προσδιορισμού του φόρου, από την υποβολή της δήλωσης. Αν η έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης οφείλεται σε επιγενόμενο λόγο, που γεννήθηκε μέσα στο τελευταίο τρίμηνο της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, η αίτηση δύναται να υποβληθεί μέσα σε (3) μήνες από τη γένεση του λόγου αυτού. Η σχετική πράξη ακύρωσης ή τροποποίησης εκδίδεται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την υποβολή της αίτησης.

3. Άμεσος προσδιορισμός ή πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου δύναται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί για τους λόγους που αναφέρονται στην παρ. 1, εντός των προθεσμιών της παρ. 2, και χωρίς την αίτηση που προβλέπεται σε αυτήν. Επιπλέον, ποσά που οφείλονται από τον φορολογούμενο με βάση την πράξη τροποποίησης της παρούσας, καταβάλλονται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης αυτής στον φορολογούμενο.

4. Κατά της πράξης της Φορολογικής Διοίκησης, με την οποία απορρίπτεται η αίτηση του φορολογούμενου, καθώς και κατά της πράξης που εκδόθηκε με βάση την παρ. 3, χωρεί άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής σύμφωνα με το άρθρο 72.

5. Η διαδικασία του παρόντος δεν αναστέλλει την προθεσμία και δεν κωλύει την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής ή της προσφυγής ενώπιον του δικαστηρίου. Η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ή η εκκρεμοδικία δεν κωλύουν τη διαδικασία του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία της παρ. 2 λήγει ένα (1) έτος μετά από την έκδοση αμετάκλητης απόφασης.

6. Ποσά που έχουν βεβαιωθεί ή καταβληθεί βάσει των πράξεων που ακυρώνονται, διαγράφονται ή επιστρέφονται κατά περίπτωση, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί παραγραφής.

Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι στις **26-02-2024**, ήτοι εντός της τριετούς προθεσμίας, ο προσφεύγων κατέθεσε στην φορολογική αρχή την με Α.Π. 3522 κατ' αρ. 63B του Κ.Φ.Δ. σχετική αίτησή του.

Επειδή, στα πλαίσια εξέτασης της παρούσας προσφυγής του ο προσφεύγων συνυπέβαλε την με α/α ...../2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου ..... με την οποία ρυθμίζεται οριστικά η κατάσταση του ακινήτου.

Επειδή, στη σελίδα 9 της παραπάνω απόφασης αναφέρεται μεταξύ άλλων:

«...εξεδόθη από το Πρωτοδικείο Διαιτησίας της ..... η από 18-12-2020 απόφαση.... Με αυτή αναγνωρίσθηκε η ακυρότητα της διακαιοπραξίας (συμβάσεως) του υπ' αρ. ....συμβολαίου δωρεάς της συμβολαιογράφου ....., που συνήφθηκε μεταξύ .....και .....

Επειδή, από την παραπάνω απόφαση προκύπτει ότι η δωρεά προς την πωλήτρια .....του κρινόμενου ακινήτου ακυρώθηκε διότι κατά την ημερομηνία δωρεάς αυτό δεν ανήκε στον δωρητή σύζυγό της, αλλά είχε ενταχθεί στην πτωχευτική περιουσία του τελευταίου την οποία διαχειριζόταν ο σύνδικος της πτώχευσης με σκοπό την προστασία των πιστωτών.

Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση προκύπτει ότι ο προσφεύγων είχε πέσει σε πλάνη περί τα πράγματα διότι αν και είχε επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια, δεν ήταν δυνατόν να γνωρίζει ότι το ακίνητο είχε ενταχθεί στην πτωχευτική περιουσία του συζύγου της φερόμενης ως πωλήτριας.

Επειδή, σύμφωνα με τη σχετική νομολογία έχει αναγνωρισθεί ότι σε περιπτώσεις πλάνης ο σχετικός φόρος καταβλήθηκε **αχρεώσητα**. Συγκεκριμένα στην απόφαση ΣτΕ 2018 - 2023/2023, Β' Τμ. αναφέρεται:

«Με τις διατάξεις του άρθρου 19 του Κ.Φ.Δ. δεν αποκλείσθηκε η δυνατότητα απευθείας άσκησης προσφυγής για την ανάκληση φορολογικής δήλωσης, λόγω νομικής πλάνης, και για την επιστροφή του βάσει αυτής καταβληθέντος φόρου ως αχρεώσητου, δυνατότητα που, παρεχόμενη διαχρονικά στους φορολογούμενους εν είδει δικονομικού χαρακτήρα εγγύησης για την αποτελεσματική έννομη προστασία τους, αποτυπώνεται στις νομολογιακά διαμορφωθείσες γενικές αρχές ανάκλησης των φορολογικών δηλώσεων.»

Επειδή, η οριστικοποίηση της νομικής κατάστασης του ακινήτου (ένταξη στην πτωχευτική περιουσία) το έτος 2023 μετά την έκδοση της με α/α ...../2023 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου ..... συνιστά και λόγο ανωτέρας βίας, ήτοι επιγενόμενο γεγονός που δεν μπορούσε να προβλεφθεί αν και ο προσφεύγων επέδειξε τη δέουσα επιμέλεια.

Επειδή, στην αιτιολογική έκθεση του Κ.Φ.Δ. αναφέρεται ότι για να είναι παραδεκτή η αίτηση ακύρωσης ή τροποποίησης απαιτείται η πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης να προκύπτει αμέσως από έγγραφα ή άλλα στοιχεία που είτε προσκομίζει ο φορολογούμενος είτε είναι διαθέσιμα στην αρμόδια υπηρεσία, χωρίς να απαιτούνται ελεγκτικές επαληθεύσεις και στην έννοια αυτής εμπίπτουν, ενδεικτικά, περιπτώσεις κατά τις οποίες εκδόθηκαν πράξεις προσδιορισμού φόρου για εισοδήματα που ο φορολογούμενος είχε ήδη συμπεριλάβει σε δήλωσή του, και όχι περιπτώσεις όπου ο φορολογούμενος επικαλείται την ύπαρξη νέων πραγματικών περιστατικών, εκτός αν πρόκειται για επιγενόμενους (οψιγενείς) λόγους.

Επειδή, η με .....κρινόμενη αίτηση του προσφεύγοντος περί πρόδηλης έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης υπεβλήθη εντός τριετίας από την έκδοση της οικείας πράξης, μετά την τροποποίηση του αρ. 16 του Ν. 1587/1950 με το αρ. 32 του Ν. 5073/2023 και για επιγενόμενο λόγο.

Επειδή, σύμφωνα με τα παραπάνω οι προβαλλόμενοι από τον προσφεύγοντα λόγοι κρίνονται βάσιμοι και η κρινόμενη ενδικοφανής προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή στα πλαίσια της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 74 του Ν. 5104/2024.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την αποδοχή της από 23/06/2024 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ηλεκτρονικώς υποβληθείσας ενδικοφανούς προσφυγής .....ΑΦΜ.....

Εντελλόμεθα όπως το αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο
Ο/Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ**

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ**

ΓΡΑΜΜΑΤΩ ΣΚΟΥΡΑ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.